

potkal, které by ho nutily, aby se s nimi dříve vypořádal, než řádku napíše. Nemaje žádné rukojeti z takových zdrojů čerpané, mohl ovšem při jisté povahové náchylnosti nakládati historií naší vědy, význačnými směry jejími i jednotlivými jejich representanty tak, jak jsme viděli. Neposuzuje a odsuzuje. Myslí čtenář, který nechce odsudkům prostě věřit, marně se pídí po jasném vytčení obsahu odmítavé nauky, anebo najde nějaké kusé vypodobnění, o němž nemůže on vědět, že jest karikaturou.

Mohla by vzejít otázka, proč byla věnována knize takové hodnoty úvaha tak neobvykle dlouhá. Nikoliv proto, že by se pisatel úvahy obával nějakého škodného účinku knihy na právníctvo české. Po čtvrt století bylo utužováno v přesvědčení, že není vědeckého pojetí bez uvědomění si methodické stránky v plném rozsahu toho pojmu. Týmž duchem jest vychováváno dál. Existují však ve vzdělaneckých kruzích českých tak řečení národohospodářští praktikové, ctihodné jinak osobnosti, plodně činné v různých oborech výkonné techniky, které však neměly nikdy pokdy obírat se vědeckým studiem národního hospodářství i bývají rády, když někdo učení jim těžko srozumitelné zlehčí a kopne, zvláště když ono se nejeví dosti ohebným naproti jistým heslům, jež předpokládají mysl věřivou. Jsou dále lidé, kteří všecko koupí, když to má etiketu sociologie. Právě spousty to slovo způsobilo u nás za dvacet let, i v mládeži akademické, byť snad hlavně mimoprávnícké. Konečně nutila počátečná reklama k určitému vystoupení, poněvadž by se bylo mohlo říci jednou i se strany mimočeské, že vědecké kruhy české s ní souhlasily.

Roztoky, v červnu 1911.

Dr. Albin Bráň.

Právo finanční.

Holík: Kolky a poplatky (135—80; v Praze 1910 — 4 K). Práce tato vytkla si za účel seznámiti publikum s platnými předpisy práva poplatkového a pokud možná spolehlivě poraditi ve případech potřeby.

Systematika poplatkového zákona, snad právem kaceřovaná, ač pokusy o záměnu její za jinou při podobných výkladech posud nepřinesly patrných výsledků, byla základem systematiky této knihy: k výkladu všeobecnému připojuje se obsáhlý abecední seznam s tarifem dle nejnovějších předpisů doplněným. Tento seznam abecední slouží zároveň jako ukazatel pro část všeobecnou. K soustavě výkladu všeobecného bylo by podotknouti, že by účelu knihy snad bylo lépe vyhovělo, kdyby předpisy speciálně poplatků listinných se týkající byly v jedno shrnuty bývaly, a ne roztroušeny mezi látkou ostatní. — Jinak možno knihu tuto označiti jako svému účelu vyhovující.

Drachovský.

Vondruška: Ekvivalent poplatkový (110 — 80; Praha 1911 — 2 K). Nové ukladací období poplatkového equivalentu letošním rokem započínající vyvolalo poměrně hojnou literaturu o tomto předmětu, jež, nečiníc nároků vědeckých, výhradně pro praxi byla určena a větším dílem v para-

frasi ustanovení zákonných a nařízení prováděcích, jakož i v event. připojení příkladů spočívala.

Z důvodů těchto netřeba referovati o této literatuře německé; za to tím spíše možno vytknouti, čím se publikace Vondruškova od vzorů těchto liší prospěšně. To shledati možno v úvodu, v části všeobecné i v části formální, kdež užito bylo výkladu systematického, třeba přirozeně stručného. Ovšem nelze vždy se systematickou doslova souhlasiti (na př. výklad o školním příspěvku se str. 13 byl by se hodil lépe na předposlední místo tohoto oddílu), ale nemá to býti ujmu práci vynaložené. Pro praxi vhodným shledáno bude abecední uspořádání v oddílu II., kde jednotlivé případy jsou probány. Dílko vyšlo současně i ve vydání německém. *Drachovský.*

O poplatkovém ekvivalentu pracoval také, ovšem způsobem vědeckým a s použitím aparátu literárního i příslušné judikatury, *Dr. Joachim*. Postup zpracování od přednášky v Právnické Jednotě, uveřejněné v Právniku 1911, k rozšířenému separátu pod názvem „Poplatkový ekvivalent“ vydarému a k vydání německému pod názvem „Zur Lösung der prinzipiellen Streitfragen betreffend das Gebührenäquivalent“ (Österr. Ztschr. f. Verw. XLIV a sep.) dál se s hlediska extensity i intensity zpracování předmětu velice nesnadného.

Po výkladu pramenů a literárních prací (autor uznává tu pouze práci Koczyňského a Eglauerovu, a — tuším, neprávem — pomíjí Talíře), kde zejména výklad o tom, že pozn. 2. tar. pol. 57/106 B derogováno bylo novellou z r. 1862, uznání zaslouží, přechází autor k výkladu o subjektech ekvivalentu podrobených. Tu vytknouti jest mínění autorem proti judikatuře zastávané, že obcím přísluší osobní osvobození od ekvivalentu, jehož odůvodnění považují za velmi bystré. O výdělkových a zvláště obchodních společnostech ekvivalentu podrobených pojednává autor odděleně. Ve výkladu předmětů ekvivalentu poplatkového zajímavá jest kritika věty, že ekvivalentu podléhá pouze jmění v soukromoprávním slova smyslu. Zvláště obsírně jest pojednáno o základech vyměření, a to zejména o sporu, zda tímto základem jest v první řadě jmění jakožto celek, nebo každý jednotlivý statek, k čemuž připojena kritika nálezu B. 5224 F. Následují pak ještě kapitoly o vyšetření hodnoty poplatné, o řízení vyměřovacím a zapravování ekvivalentu, konečně o zániku povinnosti ekvivalentní.

Ku konci podává autor krátký přehled výsledků své práce, který ovšem při úpravě zákonné a nestejnomyšlné judikatury předmětu se týkající byl pokusem v labyrintu tento přinést trochu světla, ale musil také odkrýti nová bludiště. Proto pokládáme také za přední význam práce této důrazný poukaz na nevyhnutelnou úpravu zákonnou, jež by chyb nynějších se vystříhala.

Drachovský.